

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

نام تحقیق

تربیت و تکریم فرزندان از منظر قرآن و
روانشناسی اسلامی

استاد راهنما

سرکار خانم سمیه زوری

محققین

مرضیه پوران دخت

زهرا جهانتیغ

منیره مستاجر

فرشته ملک

نسرین ملکی

تقدیم نامہ

این نوشتار ناچیز را هدیه به ساحت مقدس مولایمان امیر المومنین (علیه السلام) و حضرت فاطمه زهرا (علیه السلام) می نمایم همچنین هدیه به پیشگاه اقا امام زمان (عجل الله تعالی فرجه الشریف) (و همچنین هدیه به محضر والدین عزیزمان که برای تربیت صحیح و شکوفایی استعداد هایمان از هیچ کوششی دریغ نکردند)

تقدیر نامه

باسپاس از استاد راهنمایمان سرکار خانم زوری که مرادرنوشتن این تحقیق یاری کردند.

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
چکیده.....	۸
مقدمه.....	۹
بخش اول: مبانی تربیت و تکریم.....	۱۰
فصل اول: تعریف و تبیین اصول اساسی در نظام تربیتی اسلام.....	۱۰
توحید و خدا محوری اولین اصل اعتقادی حاکم بر جهان بینی انسان.....	۱۱
تقوا اصل حاکم بر رفتار و اعمال.....	۱۱
ابتلاء اصل حاکم بر بینش و نگرش انسان در ارتباط با حوادث جهان.....	۱۲
فصل دوم: طرح، پایه ریزی و توجه به همه جنبه های شخصیت کودکان.....	۱۳
طرح و بنای شخصیت کودکان.....	۱۴
پایه ریزی شخصیت کودکان.....	۱۵
توجه به همه جنبه های شخصیت کودک.....	۱۵
بخش دوم: تکریم شخصیت و تربیت کودکان در قرآن.....	۱۷
فصل اول: جایگاه انسان و تربیت در قرآن.....	۱۷
مقدمه ای از امتیازهای انسان در قرآن.....	۱۸
قرآن و تکریم شخصیت.....	۱۸
تربیت و پرورش دینی کودک.....	۲۰

آنچه مهم است افزون بر حرمت‌های شرعی، پیامدهای تربیتی این رفتار است. والدین اگر با این روش با فرزند خود برخورد کنند، بی گمان از دشنام و ناسزا گویی آنان در امان نخواهد ماند. افزون بر آن، آتش کینه تیزی و دشمنی نیز در دل او شعله ور خواهد شد و رابطه‌ای که باید بر اساس عشق و محبت بین والدین و فرزند برقرار باشد، به نفرت و خشم تبدیل میشود.^{۲۲}

۱- محمد علی، سادات، راهمایی پدران و مردان، ج دوم، چ چهارم، بی جا، نشر فرهنگ اسلامی، ۱۳۷۴، ص ۷۰
۲- محمد علی، سادات، همان کتاب، ص ۷۳
۱- محمد باقر، مجلسی، بحار الانوار، ج ۷۳، چ دوم، قم، نشر اسلامی، ۱۳۶۲، ص ۲۴۴
۲- محمد علی، سادات، همان کتاب، ص ۷۵

نتیجه گیری

با توجه به این نوشتار نتیجه میگیریم که والدین نقش اساسی را در تربیت و شکل گیری شخصیت فرزند دارند و آنجا که آینده جامعه درگیر تربیت صحیح فرزندان امروز است نباید نسبت به این هدیه ی الهی بی تفاوت بود و با توجه به اینکه دین مبین اسلام به همه ی جنبه های زندگی انسان پرداخته بهترین روش تربیت فرزند همان تربیت دینی است و این مهم میسر نیست جزا با دین مدار بودن خود پدر و مادر و شناخت کافی از اصول تربیت دینی و اینکه هر موضوعی را در سن مناسب آن به کودک آموزش دهند. کودک نیز دارای شخصیت است و چگونگی رشد شخصیت کودک در مرتبه نخست به دست پدر و مادر و بعد هم در دست اجتماع است برای اینکه جامعه ایی سعادت مند داشته باشیم باید از امروز روی سرمایه های آینده مان که همان کودکان هستند برنامه ریزی کنیم چراکه اگر افراد یک جامعه دین مدار باشند برای اجرای قوانین نیازی به اجبار نیست و افراد به حقوق یکدیگر تجاوز نخواهند کرد و ناهنجاریهای اخلاقی دیده نخواهد شد چرا که فردی برای خود شخصیت قائل باشد برای حفظ آبرو و احترام خود دست به کار ناشایست نخواهد زد اما اگر فردی آبر و احترامی نزد دیگران نداشته باشد می شود مصداق این جمله : آب که از سر گذشت ، چه یک وجب چه صد وجب و پرهیز از اعمال ناشایست برایش بی مفهوم خواهد بود

منابع و مآخذ

- ۱- قرآن کریم
الف، ب، پ، ق، ث، ج، ح، خ، د، ذ، ر، ز، س، ش، ص، ط، ظ، ع، غ، ف، ق، ک، گ، ل، م، ن، ه، ی،
نهج البلاغه
- مجلسی، محمد باقر، بحار الانوار، ترجمه
ج دهم، چ دوم، قم، اسلامیة، ۱۳۶۲.
- ۲- ابن شعبه حرانی، حسن بن علی بن حسین، تحف العقول، من آل الرسول، ترجمه آیت الله
کمره ای، چ دهم، قم، اسلامیة، ۱۳۶۹.
- ۳- آمدی، عبدالواحد بن محمد، غورالحکم و دررالکم، ترجمه محمد علی انصاری، ج دوم، چ
سوم، قم، دارالکتاب، ۱۳۳۷.
- ۴- محمد قاسمی، حمید، روشهای تربیتی در داستانهای قرآن، ج اول، چ اول، تهران، نشر و پژوهش
معنا گرا، ۱۳۸۵.
- ۵- مظاهری-علی اکبر، هشدارهای تربیتی، ج اول، چ اول، قم، انتشارات هجرت، ۱۳۷۴.
- ۶- مظاهری، حسین، تربیت فرزندان از نظر اسلام، چ سوم، قم، انتشارات روحانی، ۱۳۷۸.
- ۷- طسبی، محمد جواد، حقوق فرزندان در مکتب اهل بیت، چ دوم، قم، انتشارات تبلیغات
اسلامی حوزه علمیه قم، ۱۳۷۴.
- ۸- سادات، محمد علی، راهنمایی پدران و مادران، ج دوم، چ چهارم، بی جا، نشر فرهنگ
اسلامی، ۱۳۷۴.
- ۹- قائمی مقدم، محمد رضا، روشهای آسیب زا در تربیت، ج اول، چ اول، تهران، موسسه
پژوهشی حوزه و دانشگاه، ۱۳۸۲.
- ۱۰- افروز، غلام علی، روانشناسی تربیتی-کاربردی، چ اول، تهران، انتشارات انجمن اولیا
و مربیان، ۱۳۸۷.

- ۱۱- کریمی، رضا، کلیدها و تکنیکهای طلای تربیت، ج اول، چ پنجم، قم، انتشارات نسیم حیات، ۱۳۸۹.
- ۱۲- سالاری فر، محمد رضا، در آمدی بر نظام خانواده در اسلام، ج اول، چ دوم، قم، انتشارات هاجر، ۱۳۸۸.
- ۱۳- فرهادیان، رضا، والدین و مربیان مسئول، ج اول، چ سوم، قم، موسسه بوستان کتاب، ۱۳۷۷.
- ۱۴- پور ابراهیم، علی، فرزند صالح، ج اول، چ سوم، قم، بی جا، انتشارات شهریار، ۱۳۸۹.
- ۱۵- طاهری، حبیب الله، سیری در مسائل خانواده، ج اول، چ سوم، تهران، انتشارات بین الملل، ۱۳۸۸.
- ۱۶- محمدیان، محی الدین بهرام، نگاهی دیگر به حقوق فرزندان از دیدگاه اسلام، ج اول، چ دوم، تهران، انتشارات انجمن اولیا و مربیان ۱۳۸۴.
- ۱۷- حسینی زاده، علی، سیره تربیتی پیامبر (ص) و اهل بیت (ع)، تربیت فرزند، ج اول، چ اول، قم، پژوهشکده حوزه و دانشگاه، ۱۳۸۰.
- ۱۸- منطقی، مرتضی، روانشناسان تربیتی، ج اول، چ سوم، تهران، انتشارات جهاد دانشگاهی، ۱۳۷۲.
- ۱۹- هارتلی بروئر، الیزابت، ایجاد انگیزه در کودکان، ترجمه احمد ناهیدی، ج اول، چ چهارم، تهران، انتشارات جوانه رشد، ۱۳۹۰.
- ۲۰- وینک میر، دان، مک کی، گری و دیگران، والدین و کودکان زیر ۶ سال، ترجمه مجید رئیس دانا، چ سوم، تهران، انتشارات رشد، ۱۳۸۷.
- ۲۱- پرنیگل، میاکلر، نیازهای کودکان، ترجمه نیره ایجاد، چ اول، تهران، انتشارات رشد، ۱۳۸۰.

- ۲۲- آلپورت، گوردون، الگوی کودک یالم، ترجمه شده در موسسه پژوهشی کودکان دنیا، چ اول، تهران، انتشارات قطره، ۱۳۸۶.
- ۲۳- لیندن فیلد، گیل، اعتماد به نفس در کودک، ترجمه بابک سراسکانی، چاپ اول، تهران، انتشارات هرمس، ۱۳۹۰.
- ۲۴- شولستن، دوآن، مکتبها و نظریه های شخصیت، ترجمه یوسف کریمی، چ دوم، تهران، انتشارات ارسباران، ۱۳۷۱.
- ۲۵- پولندگی باوبار ابرا، پرسش های والدین، پاسخ های متخصص، ترجمه شهره عبداللهی، چ اول، تهران، انتشارات پیک بهار، ۱۳۸۱.
- ۲۶- حسینی، ابوالقاسم، اصول بهداشت روانی، چ دوم، مشهد، آستان قدس رضوی، ۱۳۸۴.
- ۲۷- سیدی، حسین، محمدلو، محمد امین و دیگران، (پرورش ایمان در کودک)، ماهنامه شمیم یاس، شماره ۱۳۸۴، ۲۸.
- ۲۸- هیات تحریر موسسه در راه حق، تعلیم و تربیت و محیط اجتماعی، چ هشتم، قم، موسسه در راه حق، ۱۳۷۹.
- ۲۹- WWW.ravanpez5h.akaira.com، ت، ر، ۱۳۹۲/۷/۶، س، ۱۰،
- ۳۰- www.tebiyan.ir/com، ت، ر، ۱۳۹۲/۵/۲۴، س، ۳۰، ۹:
- ۳۱- www.ravanshenasi-koodakan.htm، ت، ر، ۱۳۹۲/۷/۶، س، ۱۰:
- ۳۲- www.moshavereh.porsouani.ir، ت، ر، ۱۳۹۲/۷/۶، س، ۱۰،
- ۳۳- باقری، خسرو، نگاهی دوباره به تربیت اسلامی، چ پنجم، تهران، انتشارات مدرسه، ۱۳۷۸، ص ۱۳۴.